

[Transcript] Forklart / Annonsørinnhold fra Telenor: Slik kan kriminelle bruke kunstig intelligens for å svindle deg

Dette er annonsørenål fra TeleNord og gikk en episode av Forklart. Redaksjonen har ikke deltatt i produksjonen av innholdet. Hei, jente mye, så hvordan gjør du, Inge? Pappa! Du må hjelpe meg! Jeg vet ikke hvor jeg er. Du må finne meg! Nå skal du høre på meg. Vi har datterne din, og du har en time på det, så sitte vi en million kroner. Du får snart en SMS av oss, og de stegene må du følge nøye. Hva gjør du hvis du får en telefon fra et familiemedlem eller en god venn som desperaterer hjelp? Du kjenner igjen stemmen, og er sikker på at en du er glad i er i fare. Vil du overfølge pengene? Kunstintelligens utvikler seg i rasende fart, og med så kalt deep fake teknologi kan kriminelle nå kopiere stemmer som de deres kan bruke til å svindle folk via telefon. I folketal fra Washington Post oppgav 36.000 amerikanere at de hadde blitt svindeligg av noen som utgav seg for å være venner eller familie over telefon i 2022. Og det stopper ikke der. Kunstintelligens kan brukes til å lage alt fra helt og verdige e-poster og tekstmeldinger til nettbutikker og falske bilder og videoer. Og målet for svindeligg er alltid det samme - å tappe deg for penger. Hvordan skal du klare å skylle mellom kunstintelligens og virkelighet? Og hvor bekymret bør du være for denne type svindeligg? Med oss i studio har vi teknologiekspert Nikolaj Perminov og sikkerhetsekspert ændre Grande Sybertsen i Telenor, som skal gi deg svaret på dette. Velkommen! Takk! Nikolaj, jeg spør deg først. Hvordan hadde du reagert hvis du fikk en sånn telefonsamtal om at noen trengte hjelp og ville at du skulle overføre penger? Utrolig guffendt. Jeg tror jeg ville bli kjent det at jeg svarer dette for nå og blitt redd og usikker selvfølgelig. Det er jo noen man er glad i, man kjenner igjen stemmen til. Men jeg tror ikke jeg hadde satt over en million kroner med en gang av den grøn. Jeg tror jeg måtte ha forstått litt hva er det egentlig dette her er. Men hvordan fungerer denne teknologien egentlig? Hvordan klare svindlerne og etterliggende stemmer? Det kunstintelligens er veldig god på, det er å gjenkjenne mønstre. Og så etterliggende de mønstrene. Og i både din stemme og min stemme, når vi tar opp dette som vi gjør nå digitalt, så blir det til nuller og etterløy som har et særskilt mønstre. Så da kan man ved hjelp av den type teknologi bruke det til å etterliggende det mønstre. Og så er statte ordene og setningene vi sier på den måten i stedene for. Så det er det som egentlig skjer. Nå har vi jo ikke sett noen konkrete svindeligg saker i Norge på akkurat denne metoden har blitt brukt enn da, men utviklingen går jo veldig raskt.

[Transcript] Forklart / Annonserinnhold fra Telenor: Slik kan kriminelle bruke kunstig intelligens for å svindle deg

Hvor bekymret bør nordmenn være for dette?

Først og fremst så er det fortsatt de traditionelle svindelige metodene.

Som er de som vi bør tenke mest på egentlig.

Og være bekymret for å bli lurt av fishing og vanlige e-poster og andre type ting.

Men jeg tror samtidig at vi må være oppmerksom på at kunstintelligens og nye måter å lure oss på er på vei i verktøy kassa til svindelene for å si det sånn.

Og den måte den deep fake teknologien som dette heter som etterliggende stemmer må vi være forberedt på at det også kommer til å skje her til oss.

Men hvordan brukes kunstintelligens i svindelmetoder som allerede eksisterer i Norge i dag?

Den typiske svindelmetoden som det utsettes for er jo kanskje en falske e-post som prøver å lure deg til noe

eller en falska nonkse eller en nettside som forsøker deg til å kjøpe et produkt som ikke finnes eller gi penger til noen.

Så historisk sett, sånn som det har vært, det har vært at kvaliteten på disse nettside eller teksten i disse e-postene

kanskje ikke er sånn kjempebra på Norsk da. Så vi typisk ser at det er lett å forstå at det her er noen som prøver å lure meg.

Men etter hvert som denne teknologien blir bedre, mer chat-GPT og gode måter å lage den type tekst på

så får vi både bedre kvalitet i teksten som sier, som gjør det mer obvisne.

Og den kan også være bedre personalisert og tilpasset til deg, så det treffer deg bedre.

Og da kan det være eksemp da er det enten klassiske e-poster eller du kan være å lage falske annonser eller falske nettside

så prøver du å lure deg til å kjøpe ting som ikke finnes for eksempel.

I det siste har vi også les litt i media om at kunstintelligenen har blitt brukt til å lage falske bilder og videoer som misbrukes da.

Hvordan gjør de dette?

Det er jo litt det samme som en stemme da, at man igjen kjenner disse mønstre og så klarer man å lage det kunstig igjen så at det passer sammen.

For så vet jeg jo det å lage og gjøre bildemanipulasjon noe man har kunnet gjøre lenge enn som fotosjopp.

Man må holde på med det, men det har krevet veldig mye innsats, mye ressurser, mens nå gjør disse systemene det er veldig lett å gjøre det fort.

Og da kan du lage falske personer for eksempel eller du kan se ut som at det er deg, mens de egentlig ikke er det, kan se helt ekte ut.

Det er jo klart det er veldig ubehagelig.

Samtidig så ser man at falske bilder og videoer også kan brukes til å lure folk gjennom å lage falske personer.

Så at du kan kanskje bli forelsket noe på internet, altså ikke finnes i det helt.

Og så er du på vei nedover en vei hvor noen prøver å lure deg for å få penger av deg for eksempel.

Kunsteintelligens kan brukes i mange ulike svindelmetoder som jeg snakket om nå, men det kan også brukes til å forhindre svindel.

Og ændre du er sikkerhetseksper i TeleNord, og dere ser nå på muligheten for å bruke

[Transcript] Forklart / Annonsørinnhold fra Telenor: Slik kan kriminelle bruke kunstig intelligens for å svindle deg

kunsteintelligens i dette arbeide.

Ja, det er det som er. For helvis kan kunsteintelligens også brukes positivt.

Det vil si til å identifisere svindel så tidlig at det ikke kommer omkring gang.

Vi vet at svindel kommer ofte i bølger store unormale trafikstrømmer inn mot for eksempel Norge.

Og når vi klarer å identifisere de tidlig, så klarer vi effektivt stoppe synnerne før det lykkes.

Og som TeleNordkunde så har man jo en tjeneste som heter SEVEM inkludert i abonomangesitt som varsler deg mens telefonen ringer hvis det er et svindel andre opp.

Men jeg forstår det sånn, ændre, at dere stopper faktisk veldig mange svindlere allerede før de ringer hos kunden.

Det er det som er. Vi har over mange år klart å bygge opp en oversikt over svindelnummer.

Det er ofte nummeret som ikke er i bruk i det landet det blir ringt fra.

Eller det er nummeret som vi direkte har knyttet mot svindel.

Og de stenger vi i vår gateway, kan du si, inn til Norge og mot alle andre landet.

Så hittelig år så har vi stoppet 19 millioner svindelander opp inn mot Norge.

Det er veldig mange som heldigvis har unngått å bli svindelet rett og slett på grund av de arbeidet dere gjør.

Det stemmer, men vi vet jo at synderen ikke gir opp. De bare prøver seg igjen.

Derfor trenger vi kunstindeligens for å kunne klare hver ene raskere på når de prøver seg på nytt.

Jeg skjønner jo at det kan være vanskelig å vite hvor vi er om et år,

fordi utviklingen inn for kunstindeligens går så utrolig raskt.

Men hvilke råd vil dere gi til hvordan folk kan beskytte seg mot svindel fremover?

ændre, hvilke råd vil du i?

En skjødrelle regel for unngåssvindel er generelt å aldri gi fra seg sensitiv informasjon, hverken over en telefon eller over tekstmelinger som du motar på din telefon.

Eller ikke dele med familiemedlemer.

En tommelfingregel bevever også å ikke tro på ting som virker for fantastisk eller få ferd til å være sant.

For eksempel er det tilbudt som er for godt til å være sant, mest sannsynlig for godt til å være sant.

Ja, det er litt til bakkode når du får et tilbudt.

Hva gjør du da hvis du i framtiden får en telefon samtale, all av den vi hørte i starten av episoden her?

Altså som ændre sier, helt superviktig å ikke oppi informasjonen som bankide eller sånn, så skal du ikke oppi helst i noen og vekkfall ikke på telefon.

Og så er det viktig å prøve å finne ut om denne samtalen faktisk er gjelda.

For eksempel ved å prøve å ringe mobilnommet til den personen som du har fra før av for å sjekke opp det.

Eller kanskje man kan ha et kodor eller noe i familien som man bruker hvis det skal være noe vanskelig man skal si over telefon.

Det kan man jo ha forpillet seg på foran.

Også kanskje ringe politiet hvis noen tror at noen har kidnat noen i familien din.

Det er jo et godt råd.

Også skal man vite at selv om denne svinnelik er utbreitt i Norge enda, så kan det absolutt bli mer av den,

[Transcript] Forklart / Annonsørinnhold fra Telenor: Slik kan kriminelle bruke kunstig intelligens for å svindle deg

men det er det de samme tingene man skal tenke på det.

Også skal man vite at sånn som selskaper som måtte vi til nå,

vi jobber jo masse om å sikre at vi har gode tjenester,

som gjør at vi også kan trygge kundene vår i fremtiden.

Ser dere positivt eller negativt på utviklingen av kunst og intelligens?

Alle muligheter som har kommet vil bli brukt både til det dårlige og til det gode.

Vår moralskansfarr er å bruke det til det gode.

Og hvis vi ikke gjør det, så vil de som bruker det til det unne få overta.

Vi er dønn avhengig av å utvikle kunst og intelligens for å kunne klare å gjøre de gode tingene.

Hvis vi undaterer å gjøre det, så feil vi.

Hva tenker du, Nikolaj?

Kunst og intelligens skaper fantastiske muligheter for mange ting,

og jeg tror vi er helt avhengig av å bruke denne teknologien til å løse de virkelig store problemene vi har i verden i dag.

Og da er det jo måtte vår oppgave som med menneskehet egentlig,

å klare å ta dette i bruk og tenke på at teknologien har ingen moral,

teknologien har ikke egen drive, det er vi som bruker det til det det skal bli.

Endre og Nikolaj, tusen takk for at dere kom til oss i studiet.

Veldig lyglig.

Nye svindelmetoder dukker stadig opp, og derfor tilbyr TeleNor flere sikkerhetstjenester i sine mobil og brevbondsabnemange.

Hvis du ønsker å lære mer om svindelen og hvordan du best mulig kan beskytte deg, gå inn på telenor.no-sikkerhet.

Du har hørt annom Sørenol fra TeleNor, produsert av Shipstead Partnersstudio.

Redaksjonen har ikke deltatt i produksjonen av Vinnholde.